

Ανάπτυξη με διάρκεια στον χρόνο

Γκίκας Χαρδούβελης: Σήμερα δημιουργούνται οι συνθήκες για μια «συναστρία» αναπτυξιακής έκρηξης στην οικονομία

Γκίκας Χαρδούβελης, Πρόεδρος Εθνικής Τράπεζας

8 Νοεμβρίου 2021 00:01

www.mononews.gr

<https://www.mononews.gr/afieromata/anaptixi-me-diarkia-ston-chronu/gkikas-chardouvelis-simera-dimiourgounte-i-sinthikes-gia-mia-sinastria-anaptixiakis-ekrixis-stin-ikonomia>



Ο Πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας, Γκίκας Χαρδούβελης

Η πολυετής συρρίκνωση της ελληνική οικονομίας διέυρνε σημαντικά την απόκλιση του επιπέδου ευημερίας μας σε όρους κατά κεφαλήν εισοδήματος στο 55% του μ.ο. της Ευρωζώνης το 2020 από 76% το 2008. Οδήγησε μάλιστα και σε απώλεια ανθρώπινου κεφαλαίου μέσω της φυγής εκπαιδευμένων νέων και επιστημόνων στο εξωτερικό καθώς και σε έλλειψη επενδύσεων, που είχε ως αποτέλεσμα την απομείωση της βάσης του παραγωγικού κεφαλαίου κατά τουλάχιστον 100 δισ. ευρώ. Έτσι στις

προηγούμενες κακοδαιμονίες που έφεραν την κρίση του 2008-2017, προστέθηκαν και τα αρνητικά αποτελέσματα της ίδιας της κρίσης στους συντελεστές παραγωγής στην οικονομία.

Υπενθυμίζεται ότι η προ κρίσης μακρά περίοδος ευημερίας, από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 έως και το 2007, είχε συνοδευτεί από διαρκή απώλεια ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και υποχώρηση της ποιότητας των θεσμών και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τις τότε έντονες ανισορροπίες στα δημόσια οικονομικά και στο εξωτερικό ισοζύγιο, ιδιαίτερα μετά την είσοδό μας στην Ευρωζώνη. Με τα διαδοχικά μνημόνια της περιόδου της κρίσης, επουλώθηκαν πολλές από τις ανισορροπίες, χωρίς όμως να επιλυθεί το βασικό ζήτημα της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, η οποία άλλωστε δεν είναι στατική. Μεταβάλλεται διαρκώς και εξαρτάται από ένα ευρύ φάσμα παραγόντων.

Σήμερα έχουμε τη δυνατότητα να ξεκινήσουμε μια μακρά περίοδο αύξησης της ανταγωνιστικότητας και της ευημερίας. Μετά το αρχικό σοκ της πανδημίας και τη μετέπειτα επεκτατική δημοσιονομική και νομισματική πολιτική στην Ευρώπη, **έχουμε μια μοναδική ευκαιρία να επανέλθουμε σε ρυθμούς σύγκλισης με την υπόλοιπη Ευρώπη. Σήμερα δημιουργούνται οι συνθήκες για μια «συναστρία» αναπτυξιακής έκρηξης στην οικονομία**, που είναι στο χέρι μας να μην εκτροχιαστεί.

Οι προϋποθέσεις

Υπάρχουν οι προϋποθέσεις:

- Άφθονη χρηματοδότηση που προσφέρει το ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- αποφασιστικότητα στην πολιτική των μεταρρυθμίσεων,
- ψηφιακός και παραγωγικός μετασχηματισμός στην οικονομία και
- εμπιστοσύνη της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας.

Η χώρα μας λαμβάνει με διαφορά τη μεγαλύτερη στήριξη από κάθε άλλη χώρα της Ευρωζώνης από το Ταμείο Ανάκαμψης. Η στήριξη των €31 δισ. σωρευτικά σε μεταβιβάσεις και δάνεια για την περίοδο 2021-26 υπερβαίνει το 17% του σημερινού ΑΕΠ. Στη χρηματοδότηση αυτή προστίθενται αλλά €40 δισ. από το γνωστό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Οι συνδυαστικοί πόροι είναι πρωτόγνωροι και δυνητικά υπερτριπλάσιοι για την περίοδο 2021-27 από τις μέσες ετήσιες εισροές που έλαβε η χώρα μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση την προηγούμενη 20ετία. Με άλλα λόγια, **πόροι φτηνής χρηματοδότησης υπάρχουν και το ερωτηματικό είναι η ικανότητά μας να τους απορροφήσουμε.**

Η χώρα ήδη δόμησε και υπέβαλε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο με στρατηγικές κατευθύνσεις -το Σχέδιο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης- που εξειδικεύει επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των πόρων με παράλληλη προώθηση κρίσιμων τομών στο θεσμικό, διοικητικό και ψηφιακό υπόβαθρο της οικονομίας.

Το Σχέδιο σωστά επικεντρώνεται κυρίως στην αξιοποίηση και όχι απλώς στην απορρόφηση των πόρων. Περιλαμβάνει παρεμβάσεις που στοχεύουν στη θεσμική αναβάθμιση, χρηματοδότηση και εκσυγχρονισμό της παιδείας, της αγοράς εργασίας, του κοινωνικού κράτους και της δημοσιονομικής αποτελεσματικότητας. Περιέχει επίσης παρεμβάσεις σε στρατηγικά έργα υποδομής με επενδύσεις σε περιβαλλοντική και ενεργειακή αναβάθμιση, ψηφιοποίηση και εξωστρέφεια. Προσβλέπει στο να κινητοποιήσει την υγιή επιχειρηματικότητα και να επιταχύνει τον επιχειρηματικό μετασχηματισμό, δίνοντας κίνητρα για μετάβαση σε πιο βιώσιμα και ανταγωνιστικά εταιρικά σχήματα.

Εν συντομία, όλη η δομή του Σχεδίου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης υπογραμμίζει τον στόχο να αντιμετωπίσουμε ολιστικά και μόνιμα όλα μας τα ελλείμματα, δημοσιονομικά, ανταγωνιστικότητας, παιδείας, θεσμών, επιχειρηματικής εμβάθυνσης και κινήτρων, δηλαδή να μην επιστρέψουμε στην οικονομική αρχιτεκτονική της προ κρίσης δεκαπενταετίας.

Οι κομβικές παράμετροι

Για την επιτυχία του εγχειρήματος, κομβικές παράμετροι είναι ο συντονισμός, η σύμπλευση και ο πραγματισμός των φορέων υλοποίησης. Κράτος, πολιτικοί φορείς, επιχειρήσεις, ανεξάρτητες αρχές, θεσμοί, κοινωνικοί εταίροι, όλοι πρέπει να εκπέμπουν σήματα στο ίδιο μήκος κύματος και όπου χρειάζονται προσαρμογές και διορθώσεις στην πορεία, αυτές να γίνονται με άμεσο και συντονισμένο τρόπο.

Η χώρα μας έχει την ευκαιρία να ξεκινήσει μια διαρκή αναβάθμιση προς την ομάδα των οικονομικά ισχυρών χωρών. Ωστόσο τα ρίσκα είναι μεγάλα. Ένα τόσο φιλόδοξο σχέδιο συνεπάγεται τεράστιες προκλήσεις εφαρμογής, προσήλωσης και συνέπειας. Η έξωθεν καλή μαρτυρία είναι υπαρκτή και κινητοποιεί ήδη επενδυτικά κεφάλαια προς τη χώρα μας και ενθαρρυντικά σχόλια από τις αγορές και τους αξιολογικούς οίκους. Ωστόσο, λόγω των αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων, πρόκειται για έναν μαραθώνιο, ο οποίος πρέπει να διεξαχθεί με ρυθμό «σπριντ». **Αν δείξουμε αξιοπιστία και στοχοπροσήλωση, οι θετικές επιδράσεις θα είναι πρωτόγνωρες, ενώ τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη θα έχουν μόνιμο χαρακτήρα. Θα αλλάξει ριζικά η αναπτυξιακή τροχιά της οικονομίας και θα εξασφαλιστούν η ποιότητα ζωής, η ευημερία, οι ποιοτικές θέσεις εργασίας και η μακροχρόνια δημοσιονομική βιωσιμότητα.**

Γκίκας Χαρδούβελης